Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2006/43/EÜ,**

17. mai 2006,

mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 157, 9.6.2006, lk 87)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/30/EÜ, 11. märts 2008	L 81	53	20.3.2008

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2006/43/EÜ,

17. mai 2006,

mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 44 lõike 2 punkti g,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Praegu nõutakse neljanda nõukogu 25. juuli 1978. aasta direktiiviga 78/660/EMÜ, mis käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid, ([3]) seitsmenda nõukogu 13. juuni 1983. aasta direktiiviga 83/349/EMÜ, mis käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid, ([4]) nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiviga 86/635/EMÜ pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta ([5]) ning nõukogu 19. detsembri 1991. aasta direktiiviga 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta, ([6]) et aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid auditeerib üks isik või mitu isikut, kellel on õigus sellist auditit teha.

(2) Kohustusliku auditi tegemise eest vastutavate isikute tunnustamise tingimused kehtestati nõukogu kaheksandas 10. aprilli 1984. aasta direktiivis 84/253/EMÜ, mis käsitleb raamatupidamisdokumentide kohustusliku auditi eest vastutavate isikute tunnustamist ([7]).

(3) Ühtse lähenemisviisi puudumine kohustuslikule auditile ühenduses oli põhjus, miks komisjon tegi oma 1998. aasta teatises "Kohustuslik audit Euroopa Liidus: areng" ([8]) ettepaneku luua auditikomitee, mis võiks arendada edasist tegevust tihedas koostöös audiitorite kutseala ja liikmesriikide vahel.

(4) Nimetatud komitee töö põhjal andis komisjon 15. novembril 2000. aastal välja soovituse "Kohustusliku auditi kvaliteeditagamine ELis: miinimumnõuded" ([9]) ja 16. mail 2002. aastal soovituse "Vannutatud audiitorite sõltumatus ELis: aluspõhimõtete kogum" ([10]).

([1]) ELT C 157, 28.6.2005, lk 115.
([2]) Euroopa Parlamendi 28. septembri 2005. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 25. aprilli 2006. aasta otsus.
([3]) EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/51/EÜ (ELT L 178, 17.7.2003, lk 16).
([4]) EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/51/EÜ.
([5]) EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/51/EÜ.
([6]) EÜT L 374, 31.12.1991, lk 7. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2003/51/EÜ.
([7]) EÜT L 126, 12.5.1984, lk 20.
([8]) EÜT C 143, 8.5.1998, lk 12.
([9]) EÜT L 91, 31.3.2001, lk 91.
([10]) EÜT L 191, 19.7.2002, lk 22.

▼B

(5) Käesoleva direktiivi eesmärk on kõrgel tasemel – kuid mitte täies ulatuses – ühtlustada kohustusliku auditi nõuded. Kui käesolevas direktiivis ei ole teisiti märgitud, võib kohustuslikku auditit nõudev liikmesriik kehtestada rangemad nõuded.

(6) Auditeerimisalased kvalifikatsioonid, mille vannutatud audiitorid on omandanud käesoleva direktiivi alusel, loetakse samaväärseks. Seega ei tohiks liikmesriikidel enam olla võimalust nõuda, et audiitorühingus peab olema häälteenamus kohalikult tunnustatud audiitoritel või et enamus audiitorühingu haldus- või juhtorgani liikmetest peab olema kohalikult tunnustatud.

(7) Kohustuslik audit nõuab teadmisi sellistes küsimustes nagu äriühinguõigus, maksuõigus ja sotsiaalõigus. Neid teadmisi tuleks kontrollida enne teise liikmesriigi vannutatud audiitori tunnustamist.

(8) Kolmandate isikute kaitsmiseks peaksid kõik tunnustatud audiitorid ja audiitorühingud olema kantud registrisse, mis on avalikkusele kättesaadav ja mis sisaldab põhilist teavet vannutatud audiitorite või audiitorühingute kohta.

(9) Vannutatud audiitorid peaksid järgima kõige kõrgemaid eetikastandardeid. Seega peaksid nende suhtes kehtima kutse-eetika standardid, mis hõlmavad vähemalt nende avaliku huvi funktsiooni, nende usaldusväärsuse ja objektiivsuse ning nende kutsealase pädevuse ja nõuetekohase hoolsuse. Vannutatud audiitori avaliku huvi funktsioon tähendab, et laiem avalikkus ja institutsioonid usaldavad vannutatud audiitori töö kvaliteeti. Auditi hea kvaliteet aitab finantsaruandluse usaldusväärsuse ja tõhususe edendamisega kaasa turgude korrapärasele toimimisele. Komisjon võib võtta miinimumstandardina vastu kutse-eetikat käsitlevad rakendusmeetmed. Seda tehes võiks komisjon arvestada Rahvusvahelise Audiitorite Föderatsiooni kutse-eetika koodeksis sisalduvaid põhimõtteid.

(10) On tähtis, et vannutatud audiitorid ja audiitorühingud austaksid oma klientide privaatsust. Seetõttu peaksid nende suhtes kehtima ranged konfidentsiaalsuse ja kutsesaladuse eeskirjad, mis samas ei tohiks takistada käesoleva direktiivi nõuetekohast täitmist. Nimetatud konfidentsiaalsuse eeskirjad peaksid kehtima samuti iga vannutatud audiitori või audiitorühingu suhtes, kes ei ole enam konkreetse auditeerimisülesandega seotud.

(11) Vannutatud audiitorid ja audiitorühingud peavad olema kohustuslikku auditit tehes sõltumatud. Nad võivad teavitada auditeeritavat üksust auditi käigus selguvatest asjaoludest, kuid peaksid hoiduma osalemisest auditeeritava üksuse siseses otsuse tegemise protsessis. Kui nad satuvad olukorda, kus ohtude mõju nende sõltumatusele on ka pärast kaitsemeetmete kohaldamist ohtude vähendamiseks liiga suur, peaksid nad auditi töövõtust taganema või sellest keelduma. Järeldus vannutatud audiitori sõltumatust ohustava suhte olemasolu kohta võib olla erinev vannutatud audiitori ja auditeeritava üksuse vahelise suhte ning võrgustiku ja auditeeritava üksuse vahelise suhte osas. Kui artikli 2 lõike 14 tähenduses ühistu või direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 45 nimetatud sarnane üksus peab olema või võib olla tulenevalt riigisisestest õigusaktidest mittetulundusliku audiitorühingu liige, ei saaks objektiivne, mõistlik ja teavitatud osapool teha järeldust, et liikmelisusel põhinev suhe ohustab vannutatud audiitori sõltumatust, eeldusel et kui selline audiitorühing juhib oma liikme kohustuslikku auditit, rakendatakse auditit läbiviivate vannutatud audiitorite suhtes ja samuti isikute suhtes, kes oma positsiooni tõttu võivad avaldada mõju kohustuslikule auditile, sõltumatuse põhimõtteid. Vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust ähvardavad ohud on näiteks otsene või kaudne finantshuvi auditeeritava üksuse suhtes ning auditiväliste lisateenuste osutamine. Samuti võib vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust

▼B

ohustada auditeeritavalt üksuselt saadud tasude suurus ja/või tasu struktuur. Nimetatud ohtude vähendamiseks või kõrvaldamiseks kohaldatavad kaitsemeetmed hõlmavad keelde, piiranguid, muid poliitikaid ja menetlusi ning avalikustamist. Vannutatud audiitorid ja audiitorühingud peaksid keelduma mis tahes auditivälise lisateenuse osutamisest, mis ohustab nende sõltumatust. Komisjon võib võtta miinimumstandardina vastu sõltumatust käsitlevad rakendusmeetmed. Neid koostades võiks komisjon arvestada põhimõtteid, mida sisaldab eespool nimetatud 16. mai 2002. aasta soovitus. Audiitorite sõltumatuse määratlemiseks peab olema selge, mida tähendab mõiste "võrgustik", milles audiitorid tegutsevad. Sellega seoses tuleb arvesse võtta erinevaid asjaolusid, nagu juhud, kui struktuuri saaks määratleda võrgustikuna selle kasumi või kulude jagamise eesmärgi tõttu. Võrgustiku olemasolu näitamise kriteeriume tuleks otsustada ja kaaluda kõigi olemasolevate faktiliste asjaolude alusel, nagu näiteks ühiste püsiklientide olemasolu alusel.

(12) Eneseülevaatuse juhtudel või omahuvi olemasolul, peaks vajaduse korral vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatuse tagamiseks otsustama pigem liikmesriik, mitte aga vannutatud audiitor või audiitorühing, kas vannutatud audiitor või audiitorühing peaks auditi töövõtust taganema või keelduma. Sellegipoolest ei tohiks see viia olukorrani, kus liikmesriikidel lasub üldine kohustus keelata vannutatud audiitoritel või audiitorühingutel osutada oma auditiklientidele auditiväliseid teenuseid. Selleks, et määrata kindlaks, kas vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatuse kaitsmiseks omahuvi või enese-ülevaatuse korral on kohane, et vannutatud audiitor või audiitorühing ei tohiks läbi viia kohustuslikku auditit, on oluline arvestada asjaoluga, kas auditeeritav avaliku huvi üksus on välja andnud vabalt kaubeldavaid väärtpabereid, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta ([1]) artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses, või mitte.

(13) Oluline on tagada kõigi ühenduse õiguse alusel nõutavate kohustuslike auditite järjepidevalt kõrge kvaliteet. Kõik kohustuslikud auditid tuleks seetõttu läbi viia rahvusvaheliste auditeerimisstandardite alusel. Nende standardite ühenduses rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ([2]). Auditeerimise tehniline komitee või rühm abistab komisjoni rahvusvaheliste auditeerimisstandardite tehnilise usaldatavuse hindamisel ja sellesse tuleks kaasata ka liikmesriikide järelevalveasutused. Eesmärgiga saavutada ühtlustamine võimalikult suures ulatuses peaks liikmesriikidel olema lubatud kehtestada täiendavaid riigisiseseid auditimenetlusi või nõudeid üksnes juhul, kui need tulenevad raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohustusliku auditi ulatusega seotud riigisiseste õigusaktide erinõuetest, mis tähendab seda, et need nõuded ei sisaldu vastuvõetud rahvusvahelistes auditeerimisstandardites. Liikmesriigid võiksid säilitada asjakohased täiendavad auditimenetlused seni, kuni auditimenetlused või nõuded on liidetud hiljem vastu võetud rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Kui aga vastuvõetud rahvusvahelised auditeerimisstandardid sisaldavad auditimenetlusi, mille teostamine tekitaks konkreetse õigusliku vastuolu riigisisese õigusega kohustusliku auditi ulatusega seotud konkreetsetest riigisisestest nõuetest tulenevalt, võivad liikmesriigid rahvusvaheliste auditeerimisstandardite vastuolulise osa nende vastuolude kestmise ajal välja jätta, eeldusel, et kohaldatakse artikli 26 lõikes 3 märgitud meetmeid. Kõik liikmesriikides lisatavad või välja jäetavad osad peaksid oluliselt suurendama äriühingute

([1]) ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.
([2]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

raamatupidamise aastaaruannete usaldatavust ning edendama üldsuse heaolu. See tähendab, et liikmesriigid võivad nõuda näiteks täiendavat audiitori aruannet äriühingu nõukogule või kehtestada muid nõudmisi aruandluse ja auditeerimise kohta, mis põhinevad head ühingujuhtimise tava käsitlevatel riigisisestel eeskirjadel.

(14) Ühenduses kohaldatava rahvusvahelise auditeerimisstandardi vastuvõtmiseks komisjoni poolt on vaja, et see oleks rahvusvaheliselt üldtunnustatud ning välja töötatud kõikide huvitatud poolte täielikul osalusel avatud ja läbipaistva menetluse alusel, nii et see suurendaks raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete usaldusväärsust ja kvaliteeti ning aitaks kaasa Euroopa üldsuse heaolule. Vajadust võtta vastu rahvusvaheline auditeerimise rakendusjuhend standardi osana tuleks hinnata iga juhtumi korral eraldi kooskõlas otsusega 1999/468/EÜ. Komisjon peaks tagama, et enne vastuvõtumenetluse alustamist kontrollitakse nende nõuete täitmist ja esitatakse käesoleva direktiivi alusel asutatud komiteele kontrolli tulemuste kohta aruande.

(15) Konsolideeritud aruannete puhul on tähtis, et kontserni osasid auditeerivate vannutatud audiitorite vahel oleks vastutus selgelt määratud. Selleks peaks kontserni audiitor kandma täielikku vastutust auditi aruande eest.

(16) Samu raamatupidamisstandardeid rakendavate äriühingute võrreldavuse parandamiseks ja avalikkuse usalduse suurendamiseks auditi funktsiooni suhtes, võib komisjon vastu võtta tunnustatud raamatupidamisstandardite põhjal koostatud ühtse auditi aruande raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande auditi jaoks, v.a kui ühenduse tasandil on sellise auditi aruande jaoks asjakohane standard vastu võetud.

(17) Korrapärane kontroll on hea vahend kohustuslike auditite järjepidevalt kõrge kvaliteedi saavutamiseks. Seetõttu peaks vannutatud audiitorite ja audiitorühingute suhtes kehtima kvaliteeditagamise süsteem, mis on korraldatud selliselt, et see oleks sõltumatu ülevaadatavast vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tööst. Kvaliteeditagamise süsteeme käsitleva artikli 29 kohaldamiseks võivad liikmesriigid otsustada, et kui üksikaudiitoritel on ühine kvaliteeditagamise poliitika, on vaja arvestada ainult nõudeid audiitorühingute suhtes. Liikmesriigid võivad korraldada kvaliteeditagamise süsteemi selliselt, et iga üksikaudiitori töö kvaliteeti vaadatakse üle vähemalt kord kuue aasta jooksul. Seoses sellega peaks kvaliteeditagamise süsteemi rahastamine olema vaba lubamatust mõjutamisest. Komisjonil peaks olema pädevus võtta vastu rakendusmeetmeid, mis on olulised kvaliteeditagamise süsteemi korraldamiseks ning selle rahastamiseks juhtudel, kui avalikkuse usaldus kvaliteeditagamise süsteemi suhtes on tõsiselt kahjustada saanud. Liikmesriikide järelevalveasutusi tuleks julgustada leidma kooskõlastatud lähenemist kvaliteeditagamise ülevaatusele, et vältida asjaomaste poolte mittevajalikku koormamist.

(18) Uurimised ja kohased sanktsioonid aitavad vältida ja parandada kohustusliku auditi puudulikkust.

(19) Vannutatud audiitorid ja audiitorühingud vastutavad oma tegevuse nõuetekohase hoolsusega läbiviimise eest ja peaksid seega vastutama oma hooletuse tõttu tekkinud rahalise kahju eest. Siiski võib vannutatud audiitorite ja audiitorühingu erialase vastutuse kindlustuse saamist mõjutada see, kas nende suhtes kehtib piiramatu rahaline vastutus. Komisjon kavatseb omalt poolt neid küsimusi uurida, võttes arvesse asjaolu, et rahalise vastutuse kord võib liikmesriikides märgatavalt erineda.

(20) Liikmesriigid peaksid korraldama päritolumaa kontrolli põhimõttel põhineva tõhusa vannutatud audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve süsteemi. Avaliku järelevalve regulatiivne

▼B

kord peaks võimaldama liikmesriikide avaliku järelevalve alases tegevuses teha ühenduse tasandil tõhusat koostööd. Avaliku järelevalve süsteemi peaksid juhtima mittepraktiseerivad isikud, kes tunnevad kohustusliku auditi olulisi valdkondi. Selliste mittepraktiseerivate isikutena määratletakse spetsialiste, kes pole varem audiitori kutsealaga seotud olnud, või varem praktiseerinud isikuid, kes on sellelt kutsealalt lahkunud. Liikmesriigid võivad siiski lubada praktiseerivate isikute vähemusosalust avaliku järelevalve süsteemi juhtimises. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid tegema omavahel koostööd kõigil juhtudel, kui see on vajalik nende poolt tunnustatud vannutatud audiitorite või audiitorühingute järelevalveks. Selline koostöö võib anda olulise panuse kohustusliku auditi püsivalt kõrge kvaliteedi tagamisse ühenduses. Teades, et Euroopa tasandil on vaja tagada liikmesriikide määratud pädevate asutuste tõhus koostöö ja koordineerimine, tuleks määrata koostöö tagamise eest vastutajaks üks üksus, kahjustamata sealjuures liikmesriikide pädevate asutuste võimet teha koostööd teiste liikmesriikide pädevate asutustega.

(21) Selleks, et tagada vastavus artikli 32 lõikele 3 (avaliku järelevalve põhimõtted), peab mittepraktiseeriv isik tundma kohustusliku auditi valdkondi kas oma endise kutseala tõttu või alternatiivina teadmiste tõttu vähemalt ühest artiklis 8 loetletud valdkonnast.

(22) Vannutatud audiitori või audiitorühingu peaks ametisse nimetama auditeeritava üksuse osanike, aktsionäride või liikmete üldkoosolek. Audiitori sõltumatuse kaitsmiseks on oluline, et tema tagasikutsumine on võimalik üksnes siis, kui selleks on mõjuvad põhjused ja kui nendest põhjustest on teatatud avaliku järelevalve eest vastutavale asutusele või asutustele.

(23) Kuna avaliku huvi üksused paistavad rohkem silma ning on majanduslikult olulisemad, peaksid nende raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande kohustusliku auditi kohta kehtima rangemad nõuded.

(24) Auditikomiteed ning tõhus sisekontrollisüsteem aitavad kaasa finants-, tegevus- ja vastavusriskide vähendamisele ning tõstavad finantsaruandluse kvaliteeti. Liikmesriigid võiksid pöörata tähelepanu komisjoni 15. veebruari 2005. aasta soovitusele noteeritud äriühingute haldusorganite tegevülesanneteta liikmete ja haldus- või järelevalveorgani liikmete ülesannete ning haldus- või järelevalveorgani komisjonide kohta, ([1]) mis näitab, kuidas auditikomiteesid tuleks asutada ja millised on nende ülesanded. Liikmesriigid võivad otsustada, et auditikomitee või samasuguseid ülesandeid täitva organi ülesandeid võib täita tervikuna haldus- või järelevalveasutus. Artiklist 41 tulenevate auditikomitee ülesannete osas ei tohiks vannutatud audiitor või audiitorühing mingil moel olla auditikomiteele allutatud.

(25) Liikmesriigid võivad otsustada vabastada auditikomitee nõudest ka avaliku huvi üksused, mis on ühisinvesteerimisettevõtjad, mille vabalt kaubeldavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda reguleeritud turul. Selle võimalusega võetakse arvesse, et neil juhtudel, kui ühisinvesteerimisettevõtja toimib ainult varade ühendamise eesmärgil, ei ole auditikomitee rakendamine alati asjakohane. Finantsaruandlus ning sellega seonduvad riskid ei ole alati võrreldavad teiste avaliku huvi üksuste omadega. Lisaks toimivad avatud investeerimisfondid (UCITS) ning nende fondivalitsejad rangelt määratletud reguleerivas keskkonnas ning nende suhtes kohaldatakse konkreetseid juhtimismehhanisme, näiteks nende

([1]) ELT L 52, 25.2.2005, lk 51.

▼B

depoopanga läbiviidavat kontrolli. Neile ühisinvesteerimisettevõtjatele, mis ei ole direktiivi 85/611/EMÜ ([1]) alusel ühtlustatud, aga mille suhtes kohaldatakse nimetatud direktiivis sätestatuga samaväärseid kaitsemeetmeid, peaks liikmesriikidel sellel konkreetsel juhul olema võimalik võimaldada võrdset kohtlemist ühenduse õigusaktidega ühtlustatud ühisinvesteerimisettevõtjatega.

(26) Avaliku huvi üksuste audiitorite sõltumatuse tugevdamiseks peaks(id) selliseid üksusi auditeeriv(ad) võtmetähtsusega auditeerimispartner(id) rotatsiooni korras vahetuma. Rotatsiooni korraldamiseks peaksid liikmesriigid nõudma auditeeritava üksusega tegeleva(te) võtmetähtsusega auditeerimispartneri(te) vahetamist, lubades ühtlasi audiitorühingul, millega võtmetähtsusega auditeerimispartner(id) on seotud, jätkata tööd antud üksuse kohustusliku auditi tegijana. Kui liikmesriik peab seda seatud eesmärkide saavutamiseks asjakohaseks, võib antud liikmesriik piiramata artikli 42 lõike 2 kohaldamist nõuda alternatiivina audiitorühingu vahetamist.

(27) Kapitaliturgude omavaheline seotus suurendab vajadust tagada ühenduse kapitalituru tõttu ka kolmandate riikide audiitorite töö kõrge kvaliteet. Seega peaksid asjaomased audiitorid olema registreeritud, et nende suhtes saaks rakendada kvaliteeditagamise ülevaatust ning uurimise ja sanktsioonide süsteemi. Võrdväärse vastastikuse kohtlemise alusel peaks olema võimalik teha erandeid, kui komisjon on koostöös liikmesriikidega teinud samaväärsuse kontrolli. Igal juhul peab üksust, mis on välja lasknud vabalt kaubeldavaid väärtpabereid reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses, alati auditeerima audiitor, kes on registreeritud liikmesriigis või keda on kontrollinud sellise kolmanda riigi pädev asutus, mis on ühtlasi audiitori päritoluriik, tingimusel et komisjon või liikmesriik tunnustab asjaomase asutuse rakendatavaid ühenduse nõuetele vastavaid järelevalvepõhimõtteid, kvaliteeditagamise süsteemide ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemi põhimõtteid, ning eeldusel, et tegemist on kahepoolse kokkuleppega. Kui üks liikmesriik peab kolmanda riigi kvaliteeditagamise süsteemi samaväärseks, ei tähenda see tingimata, et teised liikmesriigid oleksid kohustatud niisugust hindamist aktsepteerima; samuti ei anna see eelist komisjoni otsuse tegemisel.

(28) Rahvusvaheliste kontsernide auditite keerukuse tõttu on vajalik liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste hea koostöö. Liikmesriigid peaksid seega tagama, et riikide pädevate asutuste kaudu on kolmandate riikide pädevatele asutustele võimaldatud juurdepääs auditi tööpaberitele ja teistele dokumentidele. Asjaomaste poolte õiguste kaitseks ning ühtlasi nendele paberitele ja dokumentidele juurdepääsu lihtsustamiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud võimaldada kolmandate riikide pädevatele asutustele otsene juurdepääs, eeldusel et on olemas kokkulepe pädeva riigisisese asutusega. Üks juurdepääsu võimaldamise kriteeriumidest on kolmandate riikide pädevate asutuste vastavus nõuetele, mida komisjon on nimetanud adekvaatseteks. Komisjoni otsust oodates ja seda piiramata võivad liikmesriigid ise hinnata, kas nõuded on adekvaatsed.

(29) Artiklites 36 ja 47 käsitletud teabe avaldamine peaks toimuma kooskõlas reeglitega isikuandmete kolmandatesse riikidesse edastamise kohta, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ üksikisi-

([1]) Nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiiv 85/611/EMÜ avatud investeerimisfonde (UCITS) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 375, 31.12.1985, lk 3). Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/1/EÜ (ELT L 79, 24.3.2005, lk 9).

▼B

kute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ([1]).

(30) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt otsusele 1999/468/EÜ ja võttes nõuetekohaselt arvesse komisjoni Euroopa Parlamendis 5. veebruaril 2002. aastal tehtud avaldust finantsteenuste valdkonda reguleerivate õigusaktide rakendamise kohta.

(31) Euroopa Parlamendile tuleks jätta kolmekuuline periood alates muudatusettepanekute ja rakendusmeetmete eelnõu esmakordsest edastamisest, et need läbi vaadata ja oma arvamus esitada. Kiireloomulistel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel peaks olema võimalik seda tähtaega lühendada. Kui selle tähtaja jooksul võtab Euroopa Parlament vastu resolutsiooni, peaks komisjon muudatusettepanekute või meetmete eelnõu uuesti läbi vaatama.

(32) Kui käesoleva direktiivi eesmärke, mis nõuavad ühtsete rahvusvaheliste auditeerimisstandardite kogumi rakendamist, haridusalaste nõuete ajakohastamist, kutse-eetika määratlemist ning liikmesriikide pädevate asutuste vahelise ja nende asutuste ning kolmandate riikide pädevate asutuste vahelise koostöö praktilist rakendamist, et tõsta ja ühtlustada ühenduses kohustusliku auditi kvaliteeti ning hõlbustada liikmesriikide vahelist ning kolmandate riikidega tehtavat koostööd ning seeläbi tugevdada usaldust kohustusliku auditi suhtes, ei ole võimalik saavutada ainult liikmesriikide tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Vastavalt samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev direktiiv kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(33) Vannutatud audiitori või audiitorühingu ja auditeeritava üksuse vahelise suhte läbipaistvamaks muutmise eesmärgil tuleks muuta direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ, et nõuda auditi-tasu ja auditiga mitteseotud teenuste eest makstud tasu avalikustamist raamatupidamise aastaaruande ning konsolideeritud aruande lisades.

(34) Direktiiv 84/253/EMÜ tuleks tunnistada kehtetuks, kuna selles puudub terviklik kogum eeskirju asjakohase auditi infrastruktuuri tagamiseks, nagu näiteks avalik järelevalve, distsiplinaarsüsteem ja kvaliteeditagamise süsteemid, ja kuna selle direktiiviga ei reguleerita konkreetselt regulatiivset koostööd liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. Õiguskindluse tagamiseks on siiski selge vajadus osutada, et direktiivi 84/253/EMÜ alusel tunnustatud vannutatud audiitorid ja audiitorühingud loetakse tunnustatuks ka käesoleva direktiivi alusel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

SISU JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit.

([1]) EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

▼B

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) *kohustuslik audit* – raamatupidamise aruannete või konsolideeritud aruannete audit, mida nõutakse ühenduse õiguse kohaselt;

2) *vannutatud audiitor* – füüsiline isik, keda liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad vastavalt käesolevale direktiivile kohustuslike auditite tegijana;

3) *audiitorühing* – mis tahes õigusliku vormiga juriidiline isik või mõni muu üksus, mida liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad vastavalt käesolevale direktiivile kohustuslike auditite tegijana;

4) *kolmanda riigi auditeeriv üksus* – mis tahes õigusliku vormiga üksus, kes auditeerib kolmandas riigis registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid;

5) *kolmanda riigi audiitor* – füüsiline isik, kes auditeerib kolmandas riigis registreeritud äriühingu raamatupidamise aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid;

6) *kontserni audiitor* – konsolideeritud aruande kohustuslikku auditit tegev(ad) audiitor(id) või audiitorühing(ud);

7) *võrgustik* – laiem struktuur,

   — mille eesmärgiks on koostöö ja millesse vannutatud audiitor või audiitorühing kuulub ning

   — mille selgeks eesmärgiks on jagada kasumit või kulusid või millel on ühised omanikud, kontroll või juhtimine, ühine kvaliteedikontrollipoliitika ja -menetlused, ühine äristrateegia, ühine kaubamärk või märkimisväärse osa ühiseid professionaalseid ressursse;

8) *audiitorühingu sidusettevõtja* – mis tahes õigusliku vormiga ettevõtja, mis on audiitorühinguga seotud ühtse omandi, kontrolli või juhtimise kaudu;

9) *auditi aruanne* – direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 51a ja direktiivi 83/349/EMÜ artiklis 37 märgitud aruanne, mille on väljastanud vannutatud audiitor või audiitorühing;

10) *pädevad asutused* – õigusaktidega määratud asutused või organid, kes vastutavad vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tegevuse reguleerimise ja/või järelevalve või nendega seotud spetsiifiliste aspektide eest; viide pädevale asutusele teatud kindlas artiklis on viide asutus(t)ele või organi(te)le, kes vastutab/vastutavad kõnealuses artiklis osutatud ülesannete täitmise eest;

11) *rahvusvahelised auditeerimisstandardid* – rahvusvahelised auditeerimisstandardid (ISA) ja nendega seotud avaldused ja standardid niivõrd, kui need puudutavad kohustuslikku auditit;

12) *rahvusvahelised raamatupidamisstandardid* – rahvusvahelised raamatupidamisstandardid (IAS), rahvusvahelised finantsaruandluse standardid (IFRS) ja nendega seotud tõlgendused (SIC-IFRIC tõlgendused), hilisemad nende standardite muudatused ja nendega seotud tõlgendused, tulevased standardid ja nendega seotud tõlgendused, mille on välja andnud või vastu võtnud rahvusvaheline raamatupidamisstandardite nõukogu (IASB);

13) *avaliku huvi üksused* – liikmesriigi õigusaktidega reguleeritud üksused, mille vabalt kaubeldavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda iga liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses, krediidiasutused Euroopa

▼B

Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/12/EÜ (krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) [1] artikli 1 punkti 1 tähenduses, kindlustusseltsid direktiivi 91/674/EMÜ artikli 2 lõike 1 tähenduses. Liikmesriigid võivad nimetada ka teisi avaliku huvi üksusi, millel on näiteks avaliku huvi seisukohast oluline tähtsus nende äritegevuse laadi, suuruse või töötajate arvu tõttu;

14) *ühistu* – Euroopa ühistu nõukogu 22. juuli 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1435/2003 (Euroopa ühistu (SCE) põhikirja kohta) [2] artikli 1 tähenduses või mis tahes muu ühistu, mille puhul on ühenduse õiguse alusel nõutav kohustuslik audit, nagu näiteks krediidiasutused direktiivi 2000/12/EÜ artikli 1 punkti 1 tähenduses ning kindlustusseltsid direktiivi 91/674/EMÜ artikli 2 lõike 1 tähenduses;

15) *mittepraktiseeriv isik* – füüsiline isik, kes ei ole vähemalt kolm aastat enne avaliku järelevalve süsteemi juhtimises osalemist teinud kohustuslikke auditeid, omanud hääleõigust audiitorühingus, olnud audiitorühingu haldus- või juhtimisorgani liige ega töötanud audiitorühingus või olnud sellega seotud mingil muul viisil;

16) *võtmetähtsusega auditeerimispartner(id):*

a) vannutatud audiitor(id), kelle audiitorühing on määranud teatud auditi töövõtu puhul peamiseks/peamisteks vastutaja(te)ks ning kes seega vastutab/vastutavad kohustusliku auditi tegemise eest audiitorühingu nimel;

b) kontserni auditi puhul vähemalt vannutatud audiitor(id), kelle audiitorühing on määranud peamiseks/peamisteks vastutaja(te)ks kontserni kohustusliku auditeerimise eest, ning vannutatud audiitor(id), kes on määratud peamiseks/peamisteks vastutaja(te)ks oluliste tütarettevõtjate puhul, või

c) vannutatud audiitor(id), kes allkirjastavad auditi aruande.

II PEATÜKK

TUNNUSTAMINE, JÄTKUÕPE JA VASTASTIKUNE TUNNUSTAMINE

Artikkel 3

Vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tunnustamine

1. Kohustuslikke auditeid teevad ainult vannutatud audiitorid või audiitorühingud, keda on tunnustanud kohustuslikku auditit nõudev liikmesriik.

2. Iga liikmesriik määrab pädevad asutused, kes vastutavad vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tunnustamise eest.

Pädevad asutused võivad olla kutseühendused eeldusel, et nende suhtes rakendatakse avalikku järelevalvesüsteemi vastavalt VIII peatüki sätetele.

3. Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist, võivad liikmesriikide pädevad asutused vannutatud audiitoritena tunnustada ainult neid füüsilisi isikuid, kes täidavad vähemalt artiklites 4 ja 6–10 sätestatud tingimusi.

4. Liikmesriikide pädevad asutused võivad tunnustada audiitorühingutena üksnes selliseid üksusi, kes täidavad järgmisi tingimusi:

a) füüsilised isikud, kes teevad kohustuslikke auditeid audiitorühingu nimel, peavad täitma vähemalt artiklites 4 ja 6–12 sätestatud tingi-

[1] EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/29/EÜ (ELT L 70, 9.3.2006, lk 50).
[2] ELT L 207, 18.8.2003, lk 1.

▼B

musi ning peavad olema asjaomases liikmesriigis vannutatud audiitoritena tunnustatud;

b) enamus üksuse häältest peab kuuluma audiitorühingutele, kes on igas liikmesriigis tunnustatud, või füüsilistele isikutele, kes täidavad vähemalt artiklites 4 ja 6–12 sätestatud tingimusi. Liikmesriigid võivad sätestada, et need füüsilised isikud peavad olema tunnustatud ka mõnes teises liikmesriigis. Direktiivi 86/635/EMÜ artiklis 45 nimetatud ühistute ja teiste sarnaste üksuste kohustusliku auditi eesmärgil võivad liikmesriigid hääleõiguse kohta võtta vastu muid erisätteid;

c) kuni 75 % enamus üksuse haldus- või juhtimisorgani liikmetest peavad olema mis tahes liikmesriigis tunnustatud audiitorühingud või füüsilised isikud, kes täidavad vähemalt artiklites 4 ja 6–12 kehtestatud tingimusi. Liikmesriigid võivad sätestada, et need füüsilised isikud peavad olema tunnustatud ka mõnes teises liikmesriigis. Kui organis ei ole üle kahe liikme, peab üks neist täitma vähemalt käesolevas punktis sätestatud tingimusi;

d) audiitorühing täidab artiklis 4 kehtestatud tingimust.

Liikmesriigid võivad kehtestada täiendavaid tingimusi ainult seoses punktiga c. Nimetatud tingimused peavad olema proportsionaalsed taotletava eesmärgiga ning ei tohi minna vältimatult vajalikust kaugemale.

Artikkel 4

Hea maine

Liikmesriigi pädevad asutused võivad tunnustada ainult hea mainega füüsilisi isikuid või äriühinguid.

Artikkel 5

Tunnustamise kehtetuks tunnistamine

1. Vannutatud audiitori või audiitorühingu tunnustamine tunnistatakse kehtetuks, kui selle isiku või äriühingu hea maine on tõsiselt kahjustada saanud. Siiski võivad liikmesriigid määrata mõistliku ajavahemiku hea mainega seotud nõudmiste täitmiseks.

2. Audiitorühingu tunnustamine tunnistatakse kehtetuks, kui vähemalt ühte artikli 3 lõike 4 punktides b ja c kehtestatud tingimustest enam ei täideta. Siiski võivad liikmesriigid määrata mõistliku ajavahemiku nende tingimuste täitmiseks.

3. Kui vannutatud audiitorile või audiitorühingule antud tunnustus mingil põhjusel tühistatakse, teavitab liikmesriigi, kus tühistamine toimus, pädev asutus kõnealusest otsusest ja selle põhjustest nende liikmesriikide asjaomaseid pädevaid asutusi, kus vannutatud audiitor või audiitorühing on samuti tunnustatud ning mille ametiasutuste andmed on kantud esimesena nimetatud liikmesriigi registrisse kooskõlas artikli 16 lõike 1 punktiga c.

Artikkel 6

Haridusalane kvalifikatsioon

Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist, võidakse füüsilist isikut tunnustada kohustusliku auditi tegijana üksnes siis, kui ta on saavutanud ülikooli astuja või muu samaväärse taseme, seejärel läbinud teoreetilise õppe, praktilise koolituse ning sooritanud ülikooli lõpueksami või muul samaväärsel tasemel kutsealase pädevuse eksami, mille asjaomane liikmesriik on korraldanud või mida ta tunnustab.

▼B

Artikkel 7

Kutsealase pädevuse eksam

Artiklis 6 osutatud kutsealase pädevuse eksam tagab vajalikul tasemel teoreetilised teadmised ainetes, mis on olulised kohustusliku auditi tegemiseks, ning suutlikkuse neid teadmisi praktikas rakendada. Vähemalt osa sellest eksamist peab olema kirjalik.

Artikkel 8

Teoreetiliste teadmiste kontroll

1. Eksami käigus läbiviidav teoreetiliste teadmiste kontroll hõlmab eelkõige järgmisi valdkondi:

a) üldine raamatupidamisteooria ja raamatupidamise põhimõtted;

b) raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete koostamisega seotud õigusaktid ja standardid;

c) rahvusvahelised raamatupidamisstandardid;

d) finantsanalüüs;

e) kulu- ja juhtimisarvestus;

f) riskijuhtimine ja sisekontroll;

g) auditeerimine ja kutseoskused;

h) kohustusliku auditi ja vannutatud audiitoritega seotud õigusaktid ja kutsestandardid;

i) rahvusvahelised auditeerimisstandardid;

j) kutse-eetika ja sõltumatus.

2. See hõlmab ka vähemalt järgmisi teemasid auditeerimisega seotud ulatuses:

a) äriühinguõigus ja hea ühingujuhtimise tava;

b) pankrotiõigus ja samalaadsed menetlused;

c) maksuõigus;

d) tsiviil- ja kaubandusõigus;

e) sotsiaalkindlustusõigus ja tööõigus;

f) infotehnoloogia ja arvutisüsteemid;

g) äri-, üld- ja finantsmajandus;

h) matemaatika ja statistika;

i) äriühingu finantsjuhtimise üldpõhimõtted.

3. Komisjon võib ►M1 ——————— ◄ muuta lõikes 1 viidatud teoreetiliste teadmiste kontrollimisel käsitletavate ainete nimekirja. Nimetatud rakendusmeetmeid vastu võttes võtab komisjon arvesse auditeerimise ning auditi kutseala arengut. ►M1 Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. ◄

Artikkel 9

Erandid

1. Erandina artiklitest 7 ja 8 võib liikmesriik sätestada, et isik, kes on sooritanud ülikooli- või samaväärse eksami või kellel on ülikoolidiplom või samaväärne kvalifikatsioon ühes või mitmes artiklis 8 osutatud ainetest, võidakse vabastada teoreetiliste teadmiste kontrollist selle eksami või diplomiga hõlmatud ainetes.

▼B

2. Erandina artiklist 7, võib liikmesriik sätestada, et isik, kellel on ülikoolidiplom või samaväärne kvalifikatsioon ühes või mitmes artiklis 8 osutatud ainetest, võidakse nimetatud ainetes vabastada teoreetiliste teadmiste praktikas rakendamise oskuse kontrollist, kui ta on läbinud nendes ainetes praktilise koolituse, mis on kinnitatud riigis tunnustatud eksami või diplomiga.

Artikkel 10

Praktiline koolitus

1. Selleks, et tagada teoreetiliste teadmiste praktikas rakendamise oskus, mille kontrollimist eksam sisaldab, peab koolitatav isik läbima vähemalt kolmeaastase praktilise koolituse, mis muu hulgas hõlmab raamatupidamise aastaaruannete, konsolideeritud aruannete või samalaadsete raamatupidamisaruannete auditeerimist. Vähemalt kaks kolmandikku sellest praktilisest koolitusest tuleb läbida ükskõik millises liikmesriigis tunnustatud vannutatud audiitori või audiitorühingu juures.

2. Liikmesriigid peavad tagama, et koolituse viivad läbi isikud, kelle puhul on tagatud, et nad on võimelised praktilist koolitust läbi viima.

Artikkel 11

Pikaajalisest praktilisest kogemusest saadud kvalifikatsioon

Liikmesriik võib tunnustada vannutatud audiitorina isikut, kes ei täida artiklis 6 sätestatud tingimusi, kui ta suudab tõestada ühte järgmistest:

a) et ta on 15 aastat tegelenud kutsealaga, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja raamatupidamise valdkonnas, ning et ta on sooritanud artiklis 7 märgitud kutsealase pädevuse eksami või

b) et ta on seitse aastat tegelenud kutseala nende valdkondadega ning on lisaks läbinud artiklis 10 märgitud praktilise koolituse ning sooritanud artiklis 7 märgitud kutsealase pädevuse eksami.

Artikkel 12

Praktilise koolituse ja teoreetilise õppe ühitamine

1. Liikmesriigid võivad otsustada, et teoreetilise õppe aeg artiklis 8 märgitud aladel läheb arvesse artiklis 11 märgitud kutsetegevuse perioodina, eeldusel et sellest õppest annab tunnistust riigis tunnustatud eksam. Sellise õppe kestus peab olema vähemalt aasta ning sellega ei saa vähendada kutsetegevuse perioodi rohkem kui nelja aasta võrra.

2. Kutsetegevuse ega praktilise koolituse periood ei tohi olla lühem kui nõutav teoreetilise õppe programm koos artiklis 10 nõutava praktilise koolitusega.

Artikkel 13

Jätkuõpe

Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitorid võtavad osa asjakohastest jätkuõppe programmidest, et hoida teoreetiliste teadmiste, kutseoskuste ja -väärtuste kõrget taset, ning et jätkuõppe nõudest mittekinnipidamine toob kaasa artiklis 30 märgitud asjakohased sanktsioonid.

Artikkel 14

Teiste liikmesriikide vannutatud audiitorite tunnustamine

Liikmesriikide pädevad asutused kehtestavad menetlused teistes liikmesriikides tunnustatud vannutatud audiitorite tunnustamiseks. Need menetlused piirduvad nõudega läbida sobivustest vastavalt nõukogu 21.

▼B

detsembri 1988. aasta direktiivi 89/48/EMÜ (vähemalt kolmeaastase kutseõppe läbimisel antavate kõrgharidusdiplomite tunnustamise üldsüsteemi kohta) [1] artiklile 4. Sobivustest, mis viiakse läbi ühes asjaomases liikmesriigis kohaldatavale keelenõuetele lubatud keeles, hõlmab ainult vannutatud audiitori teadmisi asjaomase liikmeriigi õigusaktide kohta sellisel määral, mis on vajalik kohustusliku auditi tegemiseks.

III PEATÜKK

REGISTRISSE KANDMINE

Artikkel 15

Avalik register

1. Iga liikmesriik tagab vannutatud audiitorite ja audiitorühingute avalikku registrisse kandmise kooskõlas artiklitega 16 ja 17. Erakorralistel asjaoludel võivad liikmesriigid mitte kohaldada käesolevas artiklis ja artiklis 16 sätestatud avalikustamist käsitlevaid nõudeid ulatuses, mis on vajalik, et leevendada otsest ja märkimisväärset ohtu mis tahes isiku isiklikule julgeolekule.

2. Liikmesriigid tagavad, et iga vannutatud audiitor ja audiitorühing on avalikus registris tähistatud individuaalse numbriga. Registreeringute teavet hoitakse registris elektroonilisel kujul ning see on avalikkusele elektrooniliselt kättesaadav.

3. Avalik register sisaldab ka artiklis 3 nimetatud tunnustamise ja artiklis 29 nimetatud kvaliteeditagamise eest vastutavate pädevate asutuste nimesid ja aadresse, vannutatud audiitorite ja audiitorfirmade suhtes rakendatavaid artiklis 30 osutatud uurimisi ja sanktsioone ning artiklis 32 nimetatud avalikku järelevalvet.

4. Liikmesriigid tagavad, et avalik register toimib täies mahus hiljemalt 29 juuniks 2009.

Artikkel 16

Vannutatud audiitorite registreerimine

1. Vannutatud audiitorite kohta peab avalik register sisaldama vähemalt järgmist teavet:

a) nimi, aadress ja registreerimisnumber;

b) vajaduse korral selle/nende audiitorühingu(te) nimi/nimed, aadress (id), veebilehe aadress(id) ja registreerimisnumber(numbrid), kelle heaks vannutatud audiitor töötab või kellega ta on seotud partnerina või muul viisil;

c) kõik teised registreeringud vannutatud audiitorina teiste liikmesriikide pädevate asutuste juures ja audiitorina kolmandates riikides, sh registreerimisasutus(t)e nimi/nimed ning olemasolu korral ka registreerimisnumbrid.

2. Kooskõlas artikliga 45 registreeritud kolmandate riikide audiitorid peaksid selliselt olema ka registrisse kantud (st mitte vannutatud audiitoritena).

Artikkel 17

Audiitorühingute registreerimine

1. Audiitorühingute kohta peab avalik register sisaldama vähemalt järgmist teavet:

[1] EÜT L 19, 24.1.1989, lk 16. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/19/EÜ (EÜT L 206, 31.7.2001, lk 1).

▼B

a) nimi, aadress ja registreerimisnumber;

b) õiguslik vorm;

c) kontaktandmed, esmane kontaktisik ja võimaluse korral veebilehe aadress;

d) kõigi büroode aadressid asjaomases liikmesriigis;

e) kõigi audiitorühingus töötavate või sellega partnerina või muul viisil seotud vannutatud audiitorite nimed ja registreerimisnumbrid;

f) kõigi omanike ja osanike või aktsionäride nimed ja tegevuskoha aadressid;

g) kõigi haldus- või juhtimisorganite liikmete nimed ja tegevuskoha aadressid;

h) võimalusel liikmelisus võrgustikus ja liikmeks olevate äriühingute ja sidusüksuste nimede ja aadresside nimekiri või viide kohale, kus see teave on avalikult kättesaadav;

i) kõik teised registreeringud audiitorühinguna teiste liikmesriikide pädevate asutuste juures ja registreeringud auditeeriva üksusena kolmandates riikides, sh registreerimisasutus(t)e nimi/nimed ning olemasolu korral ka registreerimisnumbrid.

2. Kooskõlas artikliga 45 registreeritud kolmandate riikide auditeerivad üksused peaksid selliselt olema ka registrisse kantud (st mitte audiitorühingutena).

Artikkel 18

Registris sisalduva teabe ajakohastamine

Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitorid ja audiitorühingud teavitavad avaliku registri eest vastutavaid pädevaid asutusi põhjendamata viivituseta avalikus registris sisalduva teabe mis tahes muutumisest. Registrit ajakohastatakse põhjendamata viivituseta pärast teate saamist.

Artikkel 19

Vastutus registris sisalduva teabe eest

Vannutatud audiitor või audiitorühing allkirjastavad vastavalt artiklitele 16, 17 ja 18 asjaomastele pädevatele asutustele esitatud teabe. Kui pädev asutus on näinud ette teabe kättesaadavaks tegemise elektrooniliselt, saab seda teha näiteks elektroonilise allkirjaga Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiivi 1999/93/EÜ (elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta) ([1]) artikli 2 punkti 1 tähenduses.

Artikkel 20

Keel

1. Avalikku registrisse kantav teave koostatakse ühes neist keeltest, mis on lubatud asjaomases liikmesriigis kehtivate keelenõuete järgi.

2. Liikmesriigid võivad täiendavalt lubada teabe sisestamist avalikku registrisse teistes ühenduse ametlikes keeltes. Liikmesriigid võivad nõuda, et tõlked oleksid kinnitatud.

Kõigil juhtudel tagab asjaomane liikmesriik, et registris viidataks, kas tõlge on kinnitatud või mitte.

([1]) EÜT L 13, 19.1.2000, lk. 12.

▼B

IV PEATÜKK

KUTSE-EETIKA, SÕLTUMATUS, OBJEKTIIVSUS, KONFIDENTSIAALSUS JA KUTSESALADUS

Artikkel 21

Kutse-eetika

1. Liikmesriigid tagavad, et kõigile vannutatud audiitoritele ja audiitorühingutele kehtivad kutse-eetika põhimõtted, mis hõlmavad vähemalt nende avaliku huvi funktsiooni, usaldusväärsuse ja objektiivsuse ning nende kutsealase pädevuse ja nõuetekohase hoolsuse.

2. Komisjon võib auditi funktsiooni vastu usalduse tagamise ning lõike 1 ühtse kohaldamise eesmärgil ►M1 ——————— ◄ võtta vastu kutse-eetika põhimõtteid kajastavad rakendusmeetmed. ►M1 Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. ◄

Artikkel 22

Sõltumatus ja objektiivsus

1. Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitor ja/või audiitorühing on kohustusliku auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatu ega ole mingil viisil seotud auditeeritava üksuse otsuste tegemisega.

2. Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitor ega audiitorühing ei tee kohustuslikku auditit mis tahes otsese või kaudse finants-, äri-, tööalase või muu suhte – kaasa arvatud auditiga mitteseotud lisateenuste osutamine – olemasolu korral vannutatud audiitori, audiitorühingu või võrgustiku ja auditeeritava üksuse vahel, mille põhjal objektiivne, mõistlik ja informeeritud kolmas isik järeldaks, et vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatus on ohustatud. Kui vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust mõjutavad sellised ohud nagu eneseülevaatus, omahuvi, huvide kaitsmine, lähitutvus või usalduslikud suhted või hirmutamine, peab vannutatud audiitor või audiitorühing kohaldama kaitsemeetmeid nende ohtude vähendamiseks. Kui ohtude mõju kohaldatud kaitsemeetmetega võrreldes on nii suur, et sõltumatus satub ohtu, siis vannutatud audiitor või audiitorühing kohustuslikku auditit ei tee.

Peale selle tagavad liikmesriigid, et avaliku huvi üksustes ei tee vannutatud audiitor ega audiitorühing kohustuslikku auditit enesehindamise ja omahuvi esinemise korral, kui see on asjakohane vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatuse kaitsmiseks.

3. Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitor või audiitorühing dokumenteerib auditeerimise tööpaberites kõik tema või nende sõltumatust ähvardavad märkimisväärsed ohud, samuti nende ohtude vähendamiseks võetud kaitsemeetmed.

4. Komisjon võib auditi funktsiooni vastu usalduse tagamise ning käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 ühtse rakendamise eesmärgil ►M1 ——————— ◄ võtta vastu põhimõttelised rakendusmeetmed, mis käsitlevad järgmist:

a) lõikes 2 nimetatud ohte ja kaitsemeetmeid;

b) olukordi, kus lõikes 2 nimetatud ohud on piisavalt suured, et ohustada vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust;

c) lõike 2 teises lõigus osutatud enese ülevaatamise või omahuvi juhtumeid, mille puhul kohustuslikku auditit võib või ei tohi teha.

▼M1

Esimeses lõigus osutatud meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

Artikkel 23

Konfidentsiaalsus ja kutsesaladuse hoidmise kohustus

1. Liikmesriigid tagavad, et kogu teave ja dokumendid, millele vannutatud audiitor või audiitorühing kohustusliku auditi käigus juurde pääseb, on kaitstud adekvaatsete konfidentsiaalsuse ja kutsesaladuse eeskirjadega.

2. Konfidentsiaalsuse ja kutsesaladuse hoidmise eeskirjad vannutatud audiitorite ja audiitorühingute kohta ei takista käesoleva direktiivi sätete rakendamist.

3. Kui vannutatud audiitor või audiitorühing vahetatakse välja teise vannutatud audiitori või audiitorühingu vastu, võimaldab endine vannutatud audiitor või audiitorühing järgmisele vannutatud audiitorile või audiitorühingule juurdepääsu auditeeritava üksusega seotud kogu asjakohasele teabele.

4. Konkreetse auditeerimisülesandega enam mitteseotud vannutatud audiitori või audiitorühingu ja endise vannutatud audiitori või audiitorühingu suhtes kohaldatakse selle auditeerimisülesande puhul siiski lõigete 1 ja 2 sätteid.

Artikkel 24

Audiitorühingute nimel kohustuslikku auditit tegevate vannutatud audiitorite sõltumatus ja objektiivsus

Liikmesriigid tagavad, et audiitorühingu omanikud või osanikud või aktsionärid, samuti selle äriühingu või sidusettevõtja haldus-, juhtimis- ja järelevalveorganite liikmed ei sekku kohustuslikku auditisse moel, mis ohustaks kohustuslikku auditit audiitorühingu huvides tegeva vannutatud audiitori sõltumatust ja objektiivsust.

Artikkel 25

Auditi tasud

Liikmesriigid tagavad asjakohaste eeskirjade olemasolu, mille kohaselt tasud kohustusliku auditi eest

a) ei ole seotud ega tingitud lisateenuste pakkumisest auditeeritavale üksusele;

b) ei põhine mis tahes tingimuslikkusel.

V PEATÜKK

AUDITEERIMISSTANDARDID JA AUDITIARUANDLUS

Artikkel 26

Auditeerimisstandardid

1. Liikmesriigid nõuavad vannutatud audiitoritelt ja audiitorühingutelt kohustuslike auditite tegemist kooskõlas komisjoni poolt ►**M1** vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele ◄ vastuvõetud rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Liikmesriigid võivad kohaldada riigisiseseid standardeid seni, kuni komisjon ei ole võtnud vastu sama valdkonda hõlmavat rahvusvahelist auditeerimisstandardit. Vastuvõetud rahvusvahelised auditeerimisstandardid avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* täies ulatuses kõigis ühenduse ametlikes keeltes.

2. Komisjon võib otsustada rahvusvaheliste auditeerimisstandardite ühenduses kohaldatavuse ►**M1** ———— ◄. Komisjon võtab rahvusvahelised auditeerimisstandardid ühenduses kohaldamiseks vastu vaid siis, kui need

▼B

a) on välja töötatud nõuetekohase menetluse käigus avaliku järelevalve ja läbipaistvuse tingimustes ja on rahvusvaheliselt üldtunnustatud;

b) aitavad kaasa raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kõrge usaldusväärsuse ja kvaliteedi tagamisele vastavalt direktiivi 78/660/EMÜ artikli 2 lõikes 3 ja direktiivi 83/349/EMÜ artikli 16 lõikes 3 määratletud põhimõtetele ning;

c) edendavad Euroopa üldsuse heaolu.

▼M1

Esimeses lõigus osutatud meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

3. Liikmesriigid võivad rahvusvahelistele auditeerimisstandarditele täiendavalt kehtestada auditimenetlusi või nõudeid või erandlikel asjaoludel jätta neist osa välja üksnes juhul, kui need tulenevad kohustusliku auditi ulatusega seotud riigisiseste õigusaktide erinõuetest. Liikmesriigid tagavad asjaomaste auditimenetluste või nõuete vastavuse lõike 2 punktides b ja c kehtestatud sätetega ja teavitavad sellest enne vastuvõtmist komisjoni ning liikmesriike. Erandlikel juhtumitel, kui rahvusvahelisest auditeerimisstandardist jäetakse osa välja, teavitavad liikmesriigid komisjoni ja teisi liikmesriike oma riigisisestest õigusaktidest tulenevatest nõuetest ning nende säilitamise põhjustest vähemalt kuus kuud enne standardi vastuvõtmist riigis või rahvusvahelise auditeerimisstandardi vastuvõtmise ajal kehtinud nõuete korral vähemalt kolm kuud pärast asjakohase rahvusvahelise auditeerimisstandardi vastuvõtmist.

4. Liikmesriigid võivad kehtestada seoses raamatupidamise aruande ja konsolideeritud aruande kohustusliku auditiga täiendavaid nõudeid tähtajaks, mis lõpeb 26. juunil 2010.

Artikkel 27

Konsolideeritud aruande kohustuslik audit

Liikmesriigid tagavad, et kontserni konsolideeritud aruande kohustusliku auditi tegemisel

a) kannab kontserni audiitor täielikku vastutust konsolideeritud aruandega seotud auditi aruande eest;

b) kontserni audiitor vaatab üle ja säilitab kontserni auditeerimise eesmärgil dokumendid kolmanda riigi audiitori(te), vannutatud audiitori(te), kolmanda riigi auditeeriva(te) üksus(t)e või audiitorühingu (te) töö ülevaatamise kohta. Dokumendid, mida kontserni audiitor säilitab, peavad olema koostatud nii, et asjakohasel pädeval asutusel oleks võimalik kontserni audiitori tööd korrakohaselt üle vaadata;

c) kui üht osa kontsernist auditeerib/auditeerivad audiitor(id) või auditeerivad üksus(ed) kolmandast riigist, milles puudub artiklis 47 nimetatud töökorraldus, vastutab kontserni audiitor kolmanda riigi audiitori(te) või auditeerivate üksus(t)e auditialase töö dokumentide, sealhulgas kontserni auditi seisukohalt oluliste tööpaberite nõuetekohase üleandmise eest avalikule järelevalveasutusele, kui viimane seda nõuab. Nimetatud üleandmise tagamiseks jätab kontserni audiitor endale koopia kõnealustest dokumentidest või teise võimalusena lepib kolmanda riigi audiitori(te) või auditeeriva(te) üksus(t)ega kokku talle nõudmise korral nõuetekohase ja piiramatu juurdepääsu tagamises või rakendab muid asjakohaseid abinõusid. Kui õiguslikud või muud takistused tõkestavad auditi tööpaberite edastamist kolmandast riigist kontserni audiitorile, sisaldavad kontserni audiitori käes olevad dokumendid tõendit selle kohta, et ta on rakendanud asjakohaseid meetmeid auditi dokumentidele juurdepääsu saamiseks, ning muude kui riigi õigusaktidest tulenevate õiguslike takistuste korral tõendit takistuste kohta.

▼B

Artikkel 28

Auditi aruandlus

1. Kui kohustuslikku auditit teeb audiitorühing, siis allkirjastavad auditi aruande vähemalt vannutatud audiitorid, kes kohustuslikku auditit audiitorühingu nimel tegid. Erakorralistel asjaoludel võivad liikmesriigid sätestada, et seda allkirja ei tehta avalikuks, kui on ette näha, et see põhjustab otsest ja märkimisväärset ohtu ükskõik millise isiku julgeolekule. Igal juhul peab (peavad) aga asjaomas(t)e isiku(te) nimi/nimed olema teada asjaomastele pädevatele asutustele.

2. Olenemata direktiivi 78/660/EMÜ artikli 51a lõikest 1 ja juhul, kui komisjon ei ole võtnud vastu ühist auditi aruande standardit vastavalt artikli 26 lõikele 1, võib komisjon ►M1 ——————— ◄ avalikkuse usalduse suurendamiseks auditi funktsiooni suhtes võtta vastu ühtse standardse auditi aruande raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande kohta, mis on koostatud kooskõlas tunnustatud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega. ►M1 Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. ◄

VI PEATÜKK

KVALITEEDI TAGAMINE

Artikkel 29

Kvaliteedi tagamise süsteemid

1. Iga liikmesriik tagab, et kõigi vannutatud audiitorite ja audiitorühingute suhtes kehtib kvaliteedi tagamise süsteem, mis vastab vähemalt järgmistele tingimustele:

a) kvaliteeditagamise süsteem peab olema korraldatud nii, et see ei sõltuks vannutatud audiitorite ja audiitorühingutest, kelle tööd üle vaadatakse, ning et selle suhtes kehtib VIII peatükis sätestatud avalik järelevalve;

b) kvaliteeditagamise süsteemi rahastamine peab olema kindel ning vaba vannutatud audiitorite või audiitorühingute mis tahes lubamatust mõjust;

c) kvaliteeditagamise süsteemil peavad olema piisavad vahendid;

d) kvaliteeditagamise ülevaatust läbiviivatel isikutel peab olema asjakohane kutsealane haridus ning kogemus kohustusliku auditi ja finantsaruandluse alal, samuti erikoolitus kvaliteeditagamise ülevaatuse valdkonnas;

e) ülevaatajad konkreetseteks kvaliteeditagamise ülevaatusteks valitakse objektiivse menetluse alusel, mis on kavandatud selliselt, et vältida huvide konflikti ülevaatajate ja vannutatud audiitori või audiitorühingu vahel, mida üle vaadatakse;

f) kvaliteeditagamise ülevaatus, mida täiendab valitud auditi kaustade asjakohane kontroll, peab hõlmama kulutatud ressursside koguse ja kvaliteedi ning auditi tasude vastavuse hindamise kohaldatavate auditeerimisstandardite ja sõltumatuse nõuetega ning audiitorühingu sisekontrollisüsteemi;

g) kvaliteeditagamise ülevaatuse kohta koostatakse aruanne, mis sisaldab kvaliteeditagamise ülevaatuse peamisi järeldusi;

h) kvaliteeditagamise ülevaatust tehakse vähemalt kord kuue aasta jooksul;

i) kvaliteeditagamise süsteemi üldised tulemused avaldatakse igal aastal;

▼B

j) vannutatud audiitor või audiitorühing peavad võtma kvaliteeditagamise ülevaatuse soovitused arvesse mõistliku aja jooksul.

Juhul kui punktis j viidatud soovitusi arvesse ei võeta, rakendatakse vannutatud audiitori või audiitorühingu suhtes artiklis 30 osutatud distsiplinaarmeetmete või sanktsioonide süsteemi, kui see on kohaldatav.

2. Komisjon võib ►M1 ——————— ◄ võtta rakendusmeetmeid, et suurendada avalikkuse usaldust auditeerimise funktsiooni vastu ning tagada lõike 1 punktide a, b ning e–j ühtne kohaldamine. ►M1 Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. ◄

VII PEATÜKK

UURIMISED JA SANKTSIOONID

Artikkel 30

Uurimiste ja sanktsioonide süsteemid

1. Liikmesriigid tagavad tõhusate uurimiste ja sanktsioonide süsteemide olemasolu, et avastada, korrigeerida ja vältida nõuetele mittevastavat kohustuslikku auditit.

2. Ilma et see piiraks liikmesriikide tsiviilvastutuse süsteeme, näevad liikmesriigid ette tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid vannutatud audiitorite ja audiitorühingute suhtes, kelle kohustuslik audit ei ole tehtud käesoleva direktiivi rakendussätete kohaselt.

3. Liikmesriigid näevad ette, et vannutatud audiitorite ja audiitorühingute suhtes rakendatud meetmed või sanktsioonid tehakse avalikkusele teatavaks. Sanktsioonid peaksid võimaldama ka vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tunnustamist kehtetuks tunnistada.

Artikkel 31

Audiitorite vastutus

Komisjon esitab enne 1. jaanuari 2007 aruande praegu kehtivate vastutust käsitlevate riigisiseste eeskirjade mõju kohta kohustuslikele audititele Euroopa kapitaliturgudel ning vannutatud audiitorite ja audiitorühingute kindlustustingimuste kohta, sealhulgas rahalise vastutuse piiramise objektiivse analüüsi. Komisjon viib vajaduse korral läbi avaliku arutelu. Komisjon esitab aruande põhjal liikmesriikidele soovitused, kui ta peab seda asjakohaseks.

VIII PEATÜKK

AVALIK JÄRELEVALVE JA REGULATIIVNE KORRALDUS LIIKMESRIIKIDE VAHEL

Artikkel 32

Avaliku järelevalve põhimõtted

1. Liikmesriigid loovad lõigetes 2–7 sätestatud põhimõtetele tugineva vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tõhusa avaliku järelevalve süsteemi.

2. Kõik vannutatud audiitorid ja audiitorühingud alluvad avalikule järelevalvele.

3. Avaliku järelevalve süsteemi peavad juhtima mittepraktiseerivad isikud, kes tunnevad kohustusliku auditi olulisi valdkondi. Liikmesriigid võivad siiski lubada praktiseerivate isikute vähemusel osaleda avaliku järelevalve süsteemi juhtimises. Avaliku järelevalvesüsteemi juhtimises

▼B

osalevad isikud tuleb valida kooskõlas sõltumatu ja läbipaistva ametisse nimetamise menetlusega.

4. Avaliku järelevalve süsteemil peab olema lõplik vastutus järgmise järelevalve üle:

a) vannutatud audiitorite ja audiitorühingute tunnustamine ja registreerimine;

b) kutse-eetika-, audiitorühingute sisemise kvaliteedikontrolli- ja auditeerimisstandardite vastuvõtmine ning;

c) jätkuharidus, kvaliteeditagamine ja uurimis- ning distsiplinaarsüsteemid.

5. Avaliku järelevalve süsteemil on vajaduse korral õigus uurida vannutatud audiitoreid ja audiitorühinguid ning õigus astuda asjakohaseid samme.

6. Avaliku järelevalve süsteem peab olema läbipaistev. See hõlmab iga-aastaste tööplaanide ja tegevusaruannete avaldamist.

7. Avaliku järelevalve süsteem peab olema piisavalt rahastatud. Avaliku järelevalve süsteemi rahastamine peab olema kindel ning vaba vannutatud audiitorite või audiitorühingute mis tahes lubamatust mõjust.

Artikkel 33

Koostöö avaliku järelevalve süsteemide vahel ühenduse tasandil

Liikmesriigid tagavad, et avaliku järelevalve süsteemide regulatiivne korraldus võimaldab ühenduse tasandil tõhusat koostööd liikmesriikide järelevalvealase tegevuse alal. Selleks paneb iga liikmesriik ühele üksusele konkreetse vastutuse koostöö tagamise eest.

Artikkel 34

Regulatiivse korralduse vastastikune tunnustamine liikmesriikide vahel

1. Liikmesriikide regulatiivne korraldus austab päritolumaa regulatsiooni põhimõtet ja järelevalvet selle liikmesriigi poolt, kus vannutatud audiitor või audiitorühing on tunnustatud ja kus on auditeeritava üksuse registrijärgne asukoht.

2. Konsolideeritud aruande kohustusliku auditi puhul ei või konsolideeritud aruande kohustuslikku auditit nõudev liikmesriik kehtestada kohustusliku auditi kohta täiendavaid nõudeid teises liikmesriigis asutatud tütarettevõtja kohustuslikku auditit tegeva vannutatud audiitori või audiitorühingu suhtes registreerimise, kvaliteeditagamise ülevaatuse, auditeerimisstandardite, kutse-eetika ja sõltumatuse osas.

3. Äriühingu puhul, mille väärtpaberitega kaubeldakse mujal kui registrijärgse liikmesriigi reguleeritud turul, ei või liikmesriik, kus nende väärtpaberitega kaubeldakse, kehtestada mingeid täiendavaid nõudeid kohustusliku auditi suhtes äriühingu raamatupidamise aruande või konsolideeritud aruande kohustuslikku auditit tegevale vannutatud audiitorile või audiitorühingule registreerimise, kvaliteeditagamise ülevaatuse, auditeerimisstandardite, kutse-eetika ja sõltumatuse osas.

Artikkel 35

Pädevate asutuste nimetamine

1. Liikmesriigid nimetavad ühe või mitu pädevat asutust käesolevas direktiivis ettenähtud ülesannete jaoks. Liikmesriigid teavitavad nimetamisest komisjoni.

▼B

2. Pädevad asutused peaksid olema organiseeritud sellisel viisil, et ei tekiks huvide konflikti.

Artikkel 36

Kutsesaladust käsitlev ja regulatiivne koostöö liikmesriikide vahel

1. Tunnustamise, registreerimise, kvaliteeditagamise, järelevalve ja distsipliini eest vastutavad liikmesriikide pädevad asutused teevad omavahel koostööd kõigil juhtudel, kui see on vajalik nende sellekohaste kohustuste täitmiseks käesoleva direktiivi alusel. Tunnustamise, registreerimise, kvaliteeditagamise, järelevalve ja distsipliini eest vastutavad liikmesriigi pädevad asutused osutavad abi teiste liikmesriikide pädevatele asutustele. Eelkõige vahetavad pädevad asutused teavet ja teevad koostööd kohustusliku auditiga seotud uurimiste osas.

2. Kutsesaladuse hoidmise kohustus kehtib kõigi isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud pädevates asutustes. Kutsesaladusega kaitstud teavet ei tohi avaldada ühelegi isikule ega asutusele, välja arvatud siis, kui seda tingivad liikmesriigi õigus- või haldusmenetlused.

3. Lõige 2 ei takista pädevaid asutusi vahetamast konfidentsiaalset teavet. Sellise vahetatud teabe kohta kehtib sama kutsesaladuse hoidmise kohustus, mida peavad järgima isikud, kes töötavad või on töötanud pädevates asutustes.

4. Asjakohase taotluse korral esitavad pädevad asutused liigselt viivitamata teabe, mida nõutakse lõikes 1 nimetatud eesmärgil. Vajaduse korral võtavad sellise taotluse saanud pädevad asutused liigselt viivitamata meetmeid nõutud teabe kogumiseks. Sellise esitatud teabe kohta kehtib sama kutsesaladuse hoidmise kohustus, mida peavad järgima isikud, kes töötavad või on töötanud pädevates asutustes ja kes seda teavet said.

Kui pädev asutus, kellele taotlus esitati, ei ole võimeline nõutud teavet liigselt viivitamata andma, teavitab ta selle põhjustest taotluse esitanud pädevat asutust.

Pädevad asutused võivad keelduda teabetaotluse rahuldamisest

a) kui teabe edastamine võib ebasoodsalt mõjutada taotluse saanud liikmesriigi suveräänsust, julgeolekut või riigikorda või rikkuda riigi julgeolekueeskirju;

b) kui taotluse saanud liikmesriigis on sama tegevuse ja samade vannutatud audiitorite ning audiitorühingute suhtes juba algatatud kohtumenetlus või

c) kui taotluse saanud liikmesriigis on pädevad asutused juba teinud lõpliku kohtuotsuse nende isikute suhtes samade tegude eest.

Ilma et see piiraks kohustusi, mida nad peavad kohtumenetluse käigus täitma, võivad lõike 1 alusel teavet saavad asutused seda kasutada ainult käesolevas direktiivis määratud ülesannete täitmiseks ja seoses haldus- või kohtumenetlusega, mis on konkreetselt seotud nende ülesannete täitmisega.

5. Kui pädev asutus on jõudnud järeldusele, et käesoleva direktiivi sätetega vastuolus olev tegevus leiab aset või on leidnud aset teise liikmesriigi territooriumil, võtab ta teise liikmesriigi pädeva asutusega ühendust ning teavitab teda sellest järeldusest võimalikult täpselt. Teise liikmesriigi pädev asutus peab rakendama asjakohaseid meetmeid. Ta teavitab asjast teatanud pädevat asutust tulemusest ja olulistest vahepealsetest arengutest sellises ulatuses, mis on võimalik.

6. Ühe liikmesriigi pädev asutus võib ka taotleda uurimise läbiviimist teise liikmesriigi pädeva asutuse poolt viimase territooriumil.

Ta võib ka taotleda, et mõnel tema töötajatest lubatakse uurimise käigus olla kõnealuse teise liikmesriigi pädeva asutuse töötajate tegevuse juures.

▼B

Uurimine on pidevalt selle liikmesriigi üldkontrolli all, mille territooriumil seda läbi viiakse.

Pädevad asutused võivad keelduda rahuldamast taotlust viia läbi uurimine, nagu näeb ette esimene lõik, või taotlust lubada teise liikmesriigi pädeva asutuse töötajatel olla oma töötajate tegevuse juures, nagu näeb ette teine lõik,

a) kui selline uurimine võib kahjustada taotluse saanud liikmesriigi suveräänsust, julgeolekut või avalikku korda;

b) kui sama tegevuse ja samade isikute suhtes on juba algatatud taotluse saanud liikmesriigis kohtumenetlus; või

c) kui pädevad asutused taotluse saanud liikmesriigis on juba teinud lõpliku kohtuotsuse selliste isikute suhtes samade tegude eest.

7. Komisjon võib ►M1 ———— ◄ võtta vastu rakendusmeetmed, et parandada pädevate asutuste koostööd teabevahetuse menetluste ja lõigetes 2–4 määratud piiriüleste uurimiste meetodite valdkonnas. ►M1 Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. ◄

IX PEATÜKK

AMETISSE NIMETAMINE JA TAGASIKUTSUMINE

Artikkel 37

Vannutatud audiitorite ja audiitorühingute ametisse nimetamine

1. Vannutatud audiitori või audiitorühingu nimetab ametisse auditeeritava üksuse aktsionäride, osanike või liikmete üldkoosolek.

2. Liikmesriigid võivad lubada alternatiivseid süsteeme või meetodeid vannutatud audiitori või audiitorühingu ametisse nimetamiseks eeldusel, et nende süsteemide või meetodite eesmärk on tagada vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatus auditeeritava üksuse haldusorganite juhtivliikmetest või juhtorganite liikmetest.

Artikkel 38

Vannutatud audiitorite või audiitorühingute tagasikutsumine ja -astumine

1. Liikmesriigid tagavad, et vannutatud audiitoreid või audiitorühinguid võib tagasi kutsuda vaid mõjuvatel põhjustel. Arvamuste lahknevus raamatupidamiskäsitluse või auditimenetluste kohta ei saa olla mõjuv põhjus tagasikutsumiseks.

2. Liikmesriigid tagavad, et nii auditeeritav üksus kui vannutatud audiitor või audiitorühing teavitavad tagasikutsumisest või -astumisest nimetamismenetluse ajal avaliku järelevalve eest vastutavat asutust või asutusi ja annavad selle põhjuste kohta selgitusi.

X PEATÜKK

ERISÄTTED AVALIKU HUVI ÜKSUSTE KOHUSTUSLIKU AUDITI KOHTA

Artikkel 39

Kohaldamine noteerimata avaliku huvi üksuste puhul

Liikmesriigid võivad teha erandeid avaliku huvi üksustele – kes ei ole välja lasknud vabalt kaubeldavaid väärtpabereid, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1

▼B

punkti 14 tähenduses – ja vannutatud audiitori(te)le või audiitorühingu (te)le ühe või mitme käesoleva peatüki nõude osas.

Artikkel 40

Läbipaistvusaruanne

1. Liikmesriigid tagavad, et avaliku huvi üksustes kohustuslikku auditit tegevad vannutatud audiitorid või audiitorühingud avaldavad oma veebilehel iga-aastase läbipaistvusaruande kolme kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu, mis sisaldab vähemalt järgmist:

a) õigusliku struktuuri ja omandilise kuuluvuse kirjeldust;

b) kui audiitorühing kuulub võrgustikku, siis võrgustiku ning selle õigusliku korralduse ja ülesehituse kirjeldust;

c) audiitorühingu juhtimisstruktuuri kirjeldust;

d) audiitorühingu sisemise kvaliteedikontrolli süsteemi kirjeldust ja haldus- või juhtimisorgani avaldust selle toimimise tõhususe kohta;

e) viidet sellele, millal toimus viimane artiklis 29 nimetatud kvaliteedi tagamise ülevaatus;

f) nende avaliku huvi üksuste nimestikku, milles audiitorühing on viimase majandusaasta jooksul teinud kohustusliku auditi;

g) avaldus audiitorühingu iseseisva tegevuse kohta, mis ühtlasi kinnitab, et sõltumatuse nõuetega kooskõla sisemine ülevaatus on läbi viidud;

h) avaldust poliitika kohta, mida audiitorühing järgib seoses artiklis 13 nimetatud vannutatud audiitorite jätkuõppega;

i) audiitorühingu olulisust näitavat finantsteavet, näiteks kogukäive jagatuna raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustusliku auditi tegemisest saadud tasudeks ning muude kindlustunnet andvate teenuste, maksunõustamisteenuste ja muude auditiväliste teenuste eest saadud tasudeks;

j) teavet partneri tasustamise aluste kohta.

Liikmesriigid võivad erakorralistel asjaoludel loobuda punktis f esitatud nõuetest. See on aga võimalik ainult selles ulatuses, mis on vajalik ükskõik millise isiku julgeolekule otsese ja märkimisväärse ohu vähendamiseks.

2. Vastavalt olukorrale allkirjastab läbipaistvusaruande vannutatud audiitor või audiitorühing. Seda võib teha näiteks elektroonilise allkirjaga direktiivi 1999/93/EÜ artikli 2 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 41

Auditikomitee

1. Igal avaliku huvi üksusel on auditikomitee. Liikmesriigid määravad, kas auditikomitee koosneb auditeeritava üksuse haldusorgani liikmetest, kes ei kuulu tegevjuhtkonda, ja/või auditeeritava üksuse järelevalveorgani liikmetest ja/või liikmetest, kelle nimetab liikmeks auditeeritava üksuse aktsionäride või osanike üldkoosolek. Vähemalt üks auditikomitee liige on sõltumatu ja raamatupidamises ja/või auditeerimises pädev.

Liikmesriigid võivad lubada direktiivi 2003/71/EÜ ([1]) artikli 2 lõike 1 punkti f kriteeriumidele vastavate avaliku huvi üksuste kogu haldus- või järelevalveorganil täita auditikomiteele pandud ülesandeid, kui on

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64).

▼B

täidetud vähemalt see eeldus, et kui sellise organi esimees kuulub tegevjuhtkonda, ei ole ta auditikomitee esimees.

2. Ilma et see piiraks haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmete või muude auditeeritava üksuse aktsionäride või osanike üldkoosoleku nimetatud liikmete vastutust, peab auditikomitee muu hulgas

a) jälgima finantsaruandluse kulgu;

b) jälgima äriühingu sisekontrolli tõhusust, vajaduse korral siseauditit ja riskijuhtimise süsteeme;

c) jälgima raamatupidamise aastaaruande ja konsolideeritud aruande kohustuslikku auditit;

d) üle vaatama ja jälgima vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatust ja eelkõige nende auditeeritavale üksusele lisateenuste osutamist.

3. Avaliku huvi üksustes põhineb juhtorgani või nõukogu ettepanek vannutatud audiitori või audiitorühingu ametisse nimetamise kohta auditikomitee soovitusel.

4. Vannutatud audiitor või audiitorühing peab andma auditikomiteele aru kohustuslikust auditist tulenevate põhiküsimuste kohta, eelkõige finantsaruandlusega seotud sisekontrolli oluliste nõrkuste kohta.

5. Liikmesriigid võivad lubada või otsustada, et lõigete 1–4 sätteid ei kohaldata avaliku huvi üksuste suhtes, millel on auditikomiteega samaväärseid ülesandeid täitev organ, mis on loodud ja tegutseb selle liikmesriigi kehtivate sätete kohaselt, kus auditeeritav üksus on registreeritud. Sellisel juhul avalikustab üksus, milline organ neid ülesandeid täidab ja kuidas see on moodustatud.

6. Liikmesriigid võivad vabastada kohustusest omada auditikomitee

a) avaliku huvi üksused, mis on tütarettevõtjad direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 tähenduses, kui äriühing vastab kontserni tasandil käesoleva artikli lõigete 1–4 nõuetele;

b) avaliku huvi üksused, mis on direktiivi 85/611/EMÜ artikli 1 lõike 2 tähenduses ühisinvesteerimisettevõtjad; liikmesriigid võivad ühtlasi vabastada avaliku huvi üksused, kelle ainus eesmärk on avalikkuselt saadud kapitali ühine investeerimine, kes toimivad riski hajutamise põhimõtte alusel ega taotle juriidilist ega juhtimisalast kontrolli ühegi emitendi üle, millesse ta on investeerinud, eeldusel et antud ühisinvesteerimisettevõtjad on saanud pädevatelt asutustelt tegevusloa ning alluvad nende järelevalvele ning et nende depoopanga ülesanded on kooskõlas direktiiviga 85/611/EMÜ;

c) avaliku huvi üksused, mille ainus äritegevus on emiteerida varaga tagatud väärtpabereid, nii nagu on määratletud komisjoni määruse (EÜ) nr 809/2004 ([1]) artikli 2 lõikes 5. Sellisel juhul nõuavad liikmesriigid, et üksus selgitaks avalikkusele põhjuseid, miks ta ei pea asjakohaseks omada auditikomiteed ega haldus- ega järelevalveorganit, millele on usaldatud auditikomitee ülesannete täitmine;

d) selline krediidiasutus direktiivi 2000/12/EÜ artikli 1 lõike 1 tähenduses, mille aktsiate või osadega ei ole lubatud kaubelda ühegi liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses ning mis on jätkuvalt või korduvalt emiteerinud ainult võlakirju eeldusel, et nende võlakirjade nominaalväärtus jääb kokku alla 100 000 000 euro ning et selle kohta ei ole avaldatud emissiooniprospekti vastavalt direktiivile 2003/71/EÜ.

([1]) ELT L 149, 30.4.2004, lk. 1.

▼B

Artikkel 42

Sõltumatus

1. Lisaks artiklites 22 ja 24 ettenähtud sätetele tagavad liikmesriigid, et avaliku huvi üksustes kohustuslikku auditit tegevad vannutatud audiitorid või audiitorühingud

a) kinnitavad igal aastal auditikomiteele kirjalikult oma sõltumatust auditeeritavast avaliku huvi üksusest;

b) avalikustavad igal aastal auditikomiteele kõik auditeeritavale üksusele osutatavad lisateenused ja

c) arutavad auditikomiteega ohtusid vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatusele ning kohaldatud kaitsemeetmeid nende ohtude vähendamiseks, nii nagu nad on dokumenteerinud artikli 22 lõike 3 kohaselt.

2. Liikmesriigid tagavad, et kohustusliku auditi eest vastutav(ad) võtmetähtsusega auditeerimispartner(id) vahetatakse rotatsiooni korras välja hiljemalt seitse aastat pärast ametisse nimetamist ning lubatakse jälle auditeeritava üksuse auditeerimisel osaleda pärast vähemalt kahte aastat.

3. Audiitorühingu nimel kohustuslikku auditit tegeval vannutatud audiitoril või võtmetähtsusega auditeerimispartneril ei ole lubatud asuda auditeeritavas üksuses võtmetähtsusega juhtivale ametikohale enne vähemalt kahe aasta möödumist sellest, kui ta astus tagasi auditit tegeva vannutatud audiitori või võtmetähtsusega auditeerimispartneri kohalt.

Artikkel 43

Kvaliteeditagamine

Avaliku huvi üksuste kohustuslikku auditit tegevate vannutatud audiitorite või audiitorühingute artiklis 29 märgitud kvaliteeditagamise ülevaatust tuleb teha vähemalt kord kolme aasta jooksul.

XI PEATÜKK

RAHVUSVAHELISED ASPEKTID

Artikkel 44

Kolmandate riikide audiitorite tunnustamine

1. Liikmesriigi pädevad asutused võivad vastastikkuse põhimõttel tunnustada vannutatud audiitorina kolmanda riigi audiitorit, kui see isik suudab tõestada, et ta täidab artiklites 4 ja 6–13 esitatud nõudmistega samaväärseid nõudeid.

2. Enne kui liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad kolmanda riigi audiitorit, kes täidab lõikes 1 esitatud nõudeid, rakendavad nad artiklis 14 sätestatud nõudeid.

Artikkel 45

Kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste registreerimine ja järelevalve

1. Liikmesriigi pädevad asutused registreerivad artiklite 15–17 kohaselt kõik kolmandate riikide audiitorid ja auditeerivad üksused, kes esitavad auditi aruande väljaspool ühendust registreeritud äriühingu raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande kohta ning mille kaubeldavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda selle liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses, v.a juhul, kui äriühing on üksnes nende võlakir-

▼B

jade emitent, millega on lubatud kaubelda liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2004/109/EÜ ([1]) artikli 2 lõike 1 punkti b tähenduses ja millest igaühe nominaalväärtus on väljalaskmise päeval vähemalt 50 000 eurot või kui võlakirjad on nimetatud mõnes teises vääringus, siis summa ulatuses, mis vastab emiteerimiskuupäeval vähemalt 50 000 eurole.

2. Kohaldatakse artikleid 18 ja 19.

3. Liikmesriigid peavad allutama kolmandate riikide registreeritud audiitorid ja auditeerivad üksused oma avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemile. Liikmesriigid võivad registreeritud kolmandate riikide audiitoritele ja auditeerivatele üksustele teha kvaliteeditagamise süsteemile allutamise suhtes erandeid, kui mõni teine liikmesriik või mõne kolmanda riigi kvaliteeditagamise süsteem, mida hinnatakse artikli 46 kohaselt samaväärseks, on juba läbi viinud kvaliteediülevaatuse kolmanda riigi audiitori või auditeeriva üksuse suhtes eelneva kolme aasta jooksul.

4. Artikli 46 kohaldamist piiramata ei oma käesoleva artikli lõikes 1 viidatud raamatupidamise aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid puudutavad auditi aruanded, mille on väljastanud liikmesriigis registreerimata kolmandate riikide audiitorid või auditeerivad üksused, selles liikmesriigis õiguslikku toimet.

5. Liikmesriikidel on lubatud registreerida kolmandate riikide auditeerivaid üksusi ainult siis, kui

a) need vastavad nõuetele, mis on samaväärsed artikli 3 lõikes 3 nimetatutega;

b) enamus kolmanda riigi auditeeriva üksuse haldus- või juhtimisorgani liikmetest vastab nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 4–10 nimetatutega;

c) kolmanda riigi auditeeriva üksuse nimel auditeeriv kolmanda riigi audiitor vastab nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 4–10 nimetatutega;

d) lõikes 1 märgitud raamatupidamise aastaaruandeid ja konsolideeritud aruandeid auditeeritakse kooskõlas artiklis 26 märgitud rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega, samuti artiklites 22, 24 ja 25 määratud nõuetega või samaväärsete standardite ja nõuetega;

e) nad avaldavad oma koduleheküljel iga-aastase läbipaistvusaruande, mis sisaldab artiklis 40 märgitud teavet või vastab samaväärsetele avalikustamisnõuetele.

▼M1

6. Lõike 5 punkti d ühtse kohaldamise tagamiseks annab komisjon koostöös liikmesriikidega selles nimetatud samaväärsusele hinnangu ja komisjon otsustab selle üle vastavalt artikli 48 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele. Kuni komisjon pole sellist otsust teinud, võivad liikmesriigid käesoleva artikli lõike 5 punktis d nimetatud samaväärsust ise hinnata.

Sellega seoses võib komisjon võtta meetmeid, mille eesmärgiks on kehtestada artiklites 22, 24, 25 ja 26 sätestatud nõuetele vastavad üldised samaväärsuse kriteeriumid, mida kohaldatakse kõikide kolmandate riikide suhtes ja mida liikmesriigid kasutavad samaväärsuse hindamiseks riiklikul tasandil. Need kriteeriumid ei tohi ületada nõudeid, mis on sätestatud artiklites 22, 24, 25 ja 26. Nimetatud meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

▼B

Artikkel 46

Erandid võrdväärsuse korral

1. Liikmesriigid võivad vastastikkuse põhimõttel artikli 45 lõigetes 1 ja 3 märgitud nõudeid mitte kohaldada või neid muuta ainult siis, kui need kolmanda riigi auditeerivad üksused või kolmanda riigi audiitorid alluvad kolmandas riigis avaliku järelevalve, kvaliteeditagamise, uurimiste ja sanktsioonide süsteemidele, mis vastavad nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 29, 30 ja 32 märgituga.

▼M1

2. Lõike 1 ühtse kohaldamise tagamiseks annab komisjon koostöös liikmesriikidega selles nimetatud samaväärsusele hinnangu ja komisjon otsustab selle üle vastavalt artikli 48 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele. Kuni komisjon pole sellist otsust teinud, võivad liikmesriigid käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud samaväärsust ise hinnata või toetuda mõne teise liikmesriigi antud hinnangule. Kui komisjon otsustab, et samaväärsuse nõuded käesoleva artikli lõike 1 tähenduses ei ole täidetud, siis võib ta lubada asjassepuutuvatel audiitoritel ja auditeerivatel üksustel siiski sobiva üleminekuaja jooksul jätkata auditeerimistegevust, järgides vastava liikmesriigi nõudeid.

Sellega seoses võib komisjon võtta meetmeid, mille eesmärgiks on kehtestada artiklites 29, 30 ja 32 sätestatud nõuetele vastavad üldised samaväärsuse kriteeriumid, mida kohaldatakse kõikide kolmandate riikide suhtes ja mida liikmesriigid kasutavad samaväärsuse hindamiseks riiklikul tasandil. Need kriteeriumid ei tohi ületada nõudeid, mis on sätestatud artiklites 29, 30 ja 32. Nimetatud meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni

a) nende hinnangutest samaväärsuse kohta lõike 2 tähenduses ja

b) vastastikkusel põhineva töökorralduse peamistest elementidest kolmandate riikidega avaliku järelevalve süsteemide, kvaliteeditagamise ja uurimiste ning sanktsioonide valdkonnas vastavalt lõikele 1.

Artikkel 47

Koostöö kolmandate riikide pädevate asutustega

1. Liikmesriigid võivad lubada anda kolmanda riigi pädevatele asutustele üle nende poolt tunnustatud vannutatud audiitorite või audiitorühingute käes olevad auditi tööpaberid või muud dokumendid, eeldusel et

a) need auditi tööpaberid või muud dokumendid on seotud kõnealuses kolmandas riigis väärtpabereid emiteerinud äriühingute auditiga või äriühingute audititega, mis kuuluvad kõnealuses kolmandas riigis kohustuslikku konsolideeritud aruannet esitava kontserni koosseisu;

b) tööpaberid või muud dokumendid antakse üle asukohamaa pädevate asutuste kaudu kõnealuse kolmanda riigi pädevatele asutustele ja nende taotluse alusel;

c) asjaomase kolmanda riigi pädevad asutused täidavad nõuded, mis on tunnistatud adekvaatseks vastavalt lõikele 3;

d) asjaomased pädevad asutused on kokku leppinud vastastikkusel põhineva töökorralduse;

e) isikuandmed edastatakse kolmandasse riiki kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ IV peatükiga.

2. Lõike 1 punktis d osutatud töökorraldusega tagatakse, et

▼B

a) pädevad asutused selgitavad auditi tööpaberite ja muude dokumentide taotlemise eesmärki;

b) teavet saava kolmanda riigi pädevates asutustes töötavate või varem töötanud isikute suhtes kehtivad kutsesaladuse hoidmise kohustused;

c) asjaomase kolmanda riigi pädevad asutused võivad kasutada auditi tööpabereid ja muid dokumente ainult avaliku järelevalve, kvaliteeditagamise ja uurimisülesandeid täites, mis vastavad artiklites 29, 30 ja 32 märgitud nõuetega samaväärsetele nõuetele;

d) kolmanda riigi pädeva asutuse taotlus vannutatud audiitori või audiitorühingu käes olevate auditi tööpaberite või muude dokumentide saamise kohta võidakse tagasi lükata,

— kui nende tööpaberite või muude dokumentide andmine võiks kahjustada ühenduse või asjaomase liikmesriigi suveräänsust, julgeolekut või avalikku korda, või

— kui taotluse saanud liikmesriigi ametivõimud on juba algatanud sama tegevuse ja samade isikute suhtes kohtumenetluse.

▼M1

3. Lõike 1 punkti c ühtse rakendamise tagamiseks annab komisjon koostöös liikmesriikidega selles nimetatud vastavusele hinnangu ja komisjon otsustab selle üle vastavalt artikli 48 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele. Liikmesriigid võtavad komisjoni otsuse järgimiseks vajalikke meetmeid.

Sellise vastavuse hindamine põhineb artikli 36 nõuetel või põhiolemuselt samaväärselt toimivatel tulemustel. Sellega seoses võetavad meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, ning millega lihtsustatakse pädevate asutuste koostööd, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

4. Erakorralistel juhtudel ja erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada nende poolt tunnustatud vannutatud audiitoritel ja audiitorühingutel edastada auditi tööpaberid ja muud dokumendid otse kolmanda riigi pädevatele asutustele, eeldusel et

a) pädevad asutused on alustanud selles kolmandas riigis uurimist;

b) üleandmine ei ole vastuolus kohustustega, mida vannutatud audiitorid ja audiitorühingud peavad täitma seoses auditeerimise tööpaberite ja muude dokumentide üleandmisega oma päritolumaa pädevale asutusele;

c) on olemas töökorraldus kõnealuse kolmanda riigi pädevate asutustega, mis võimaldab liikmesriigi pädevatele asutustele vastastikuse otsese juurdepääsu kolmanda riigi auditeerivate üksuste auditi tööpaberitele ja muudele dokumentidele;

d) taotlust esitav kolmanda riigi pädev asutus teavitab vannutatud audiitori või audiitorühingu päritolumaa pädevat asutust eelnevalt igast otsesest teabetaotlusest ning põhjendab seda;

e) lõikes 2 osutatud tingimustest peetakse kinni.

5. Komisjon võib ►M1 ———— ◄ täpselt määratleda käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud erakorralised juhtumid, et lihtsustada pädevate asutuste koostööd ja tagada käesoleva artikli lõike 4 ühtmoodi rakendamine. ►M1 Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 48 lõikes 2a osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. ◄

6. Liikmesriigid edastavad komisjonile lõigetes 1 ja 4 märgitud töökorralduse.

▼B

XII PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 48

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi "komitee").

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, arvestades otsuse artiklit 8.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses määratakse kolm kuud.

▼M1

2a. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

3. 31. detsembriks 2010 ja seejärel vähemalt iga kolme aasta tagant vaatab komisjon läbi tema rakendusvolitustega seotud õigusnormid ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande nimetatud volituste toimimise kohta. Aruandes uuritakse eelkõige, kas komisjon peaks esitama ettepanekuid käesoleva direktiivi muutmiseks, et tagada komisjoni rakendusvolituste asjakohane ulatus. Järeldustele selle kohta, kas muutmine on vajalik või mitte, lisatakse üksikasjalikud põhjendused. Aruandele lisatakse vajaduse korral õigusakti ettepanek komisjoni rakendusvolituste sätete muutmiseks.

▼B

Artikkel 49

Direktiivide 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ muutmine

1. Direktiivi 78/660/EMÜ muudetakse järgmiselt:

a) artikli 43 lõikele 1 lisatakse järgmine punkt:

"15) eraldi vannutatud audiitori või audiitorühingu poolt majandusaasta jooksul raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi teostamise eest võetud kogutasu ning muude kindlustunnet andvate teenuste eest võetud kogutasu, maksunõustamisteenuste eest võetud kogutasu ja muude auditeerimisega mitteseotud teenuste eest võetud kogutasu.

Liikmesriigid võivad ette näha, et seda nõuet ei kohaldata, kui äriühing lülitatakse konsolideeritud aruandesse, mille koostamine on nõutav direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 kohaselt, tingimusel et see teave on esitatud konsolideeritud aruande lisas.";

b) artikli 44 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Liikmesriigid võivad lubada, et äriühingud, millele on viidatud artiklis 11, koostavad raamatupidamisaruannete lühendatud lisad ilma teabeta, mida on nõutud artikli 43 lõike 1 punktides 5–12, punkti 14 alapunktis a ja punktis 15. Sellest hoolimata tuleb lisades avalikustada teave, mis on määratud artikli 43 lõike 1 punktis 6, kogusummana kõigi kõnealuste kirjete kohta.";

c) artikli 45 lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Lõike 1 punkti b kohaldatakse ka teabe suhtes, mis on ette nähtud artikli 43 lõike 1 punktis 8.

Liikmesriigid võivad lubada, et artiklis 27 osutatud äriühingud jätavad esitamata teabe, mis on ette nähtud artikli 43 lõike 1 punktis 8. Samuti võivad liikmesriigid lubada, et artiklis 27 osutatud äriühingud jätavad esitamata teabe, mis on ette nähtud artikli 43 lõike 1 punktis 15, tingimusel et selline teave on esitatud

▼B

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ (mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit) (*) artiklis 32 osutatud avaliku järelevalve süsteemile, kui selline avaliku järelevalve süsteem on teavet nõudnud.

_____

(*) ELT L 157, 9.6.2006, lk 87."

2. Direktiivi 83/349/EMÜ artiklile 34 lisatakse järgmine punkt:

"16. Eraldi vannutatud audiitori või audiitorühingu poolt majandusaasta jooksul raamatupidamise konsolideeritud aruande kohustusliku auditi teostamise eest võetud kogutasu ning muude kindlustunnet andvate teenuste eest võetud kogutasu, maksunõustamisteenuste eest võetud kogutasu ja muude auditiga mitteseotud teenuste eest võetud kogutasu.".

Artikkel 50

Direktiivi 84/253/EMÜ kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 84/253/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 29 juunist 2006. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitletakse viidetena käesolevale direktiivile.

Artikkel 51

Üleminekusäte

Vannutatud audiitorid või audiitorühingud, keda on tunnustanud liikmesriikide pädevad asutused direktiivi 84/253/EMÜ kohaselt enne artikli 53 lõikes 1 märgitud sätete jõustumist, loetakse tunnustatuks vastavalt käesolevale direktiivile.

Artikkel 52

Minimaalne ühtlustamine

Kohustuslikku auditit nõudvad liikmesriigid võivad kehtestada rangemad nõuded, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 53

Ülevõtmine

1. Enne 29 juunit 2008 võtavad liikmesriigid vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Liikmesriigid teatavad neist viivitamata komisonile.

2. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad neisse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise korra sätestavad liikmesriigid.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 54

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼B

Artikkel 55

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.